

‘Απ’ ἄνω’ τον σὲ μαλακά τὰ πένια, ποὺ κοιμόταν.
Σ’ αὐτὰ, ποὺ ἔχρτανε μαζὶ μ’ ἑστὰ καὶ νύχτῃ
Τὸν ἄγιον ὕπν’ καὶ νεκρὸ τὸν ‘Αδωνι ἀποθύμα.
Καὶ στέλῃ τον μὲ στέφανο καὶ μ’ ἄνθια δὴλ’ μαζὶ του.
‘Εκείνος ἀπὸ πέθανε, τ’ ἄνθια δὴλ’ μαρμαρῶσαν.
Μὲ μαρμαρῶτες ἀλοιφὲς ραῖνέ τον καὶ μὲ μύσκους.
Οὐα τὰ μύρα νὰ χαθούν’ τὸ μὺρὸ σου ἔχθρη
‘Ο ‘Αδωνις. Τὸν τραφερὸ τὸν ‘Αδωνι ἔλασαν
Σ’ ἄλκιμα πένια’ οἱ ‘Ερωτες γύρω του ἀναστενάζουν
Κλαίοντες’ γιὰ τὸν ‘Αδωνι καὶ τὰ μαλλιά τους κόψαν.
Κί’ ὁ ἕνας τὰ βέλη ἔβαρε, τὸ τόξο ἄλλος καὶ τρίτος
Τὴ θήκη μὲ τὰ φτερωτὰ τὰ βέλη’ τοῦ ‘Αδωνι ἄλλος
Τὸ πίδαλο ἔλυσε’ νερὸ φέρνει ἄλλος μὲ λεβέτι
Χρυσὸ καὶ ἄλλος τὰ μαριὰ τοῦ λουζέει’ κί’ ἀπὸ πῖσω
‘Αλλος μὲ τὴν φτερωτὴν του ποῦ ‘Αδωνι κάνει ἄγρια.
Τὴν ἴδια τὴν Κυβέρειον ἠρηνολογοῦν οἱ ‘Ερωτες
Κάθε λαμπρὰ δὲ ‘Υμένιος ἔδωκε σὲ κατώφλια,
Καὶ πέταξε τὸ νυφικὸ στεφάνι. Τὸ τραγοῦδι
‘‘Υμνῶ, ‘Υμνῶ’ δὲν φέρονται ποτε πιά ἀλλοιομόνο μου.
‘Ωμένα, ὠμένα’ καὶ πῶς πολλὴ ἀπὸ τὸν ‘Υμένιο οἱ Χάρες
Κλαίει’ τοῦ Κινύρα τὸν υἱό, τὸν ‘Αδωνι καὶ λένε
‘Ἢ μὴ σὲ τὴν ἄλλῃ ὁ ἔμορφος ὁ ‘Αδωνις ἔχθρη
Καὶ πῶς πολλὴ θρηνοῦν αὐτὸς παρ’ ὅσο τοῦ Διῶνα.
Κ’ οἱ Μούσες κλαίει’ τὸν ‘Αδωνι, τοῦ λέν γλυκὰ τραγοῦδι’
‘Ομοῦ αὐτὸς δὲν τίς γοοῦνται’ τὸ θέλει αὐτὸς, μὰ ἡ Κόρη
Δὲν τὸν ἀφίνει. Κύπριδα τὴ θρηνητὴ σου πάψε.
Πάψε νὰ στηθοκόμισαι τήμιτρα πρέπει πάψε
νὰ κλάψεις, πάψε τὴ γρόνια ποὺ ὀρέχει νὰ δοκρύπτει.

ΗΛΙΑΣ Π. ΒΟΥΤΣΙΕΡΙΑΣ

Ο ΓΥΝΑΙΚΟΚΟΣΜΟΣ

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΗΣ ΤΖΟΥΛΙΑΣ

‘Αχ, πῶς τὴ ζηλεύω τὴ Τζούλια! Πῶς μέκανε
προχθές, ο’ ἔνν’ περὶ αὐτὴν ἐξοχικὸ ποῦ με τραβήξε,
νὰ κορυφώσω τὰ μύζια μου σὲ τὸν χῶμα ἀπὸ τροπὴ
καὶ νὰ σιχαθῶ τὸν ἐαυτὸ μου!

Τ’ εἶμι ἐγὼ μισροσιὰ σ’ αὐτήν; Τίποτε! κ’ ἐ-
πίστευα πῶς εἶχα χερσικτῆρα! κ’ ἐκμύριονα γι’
αὐτήν! Κ’ ἐγὼ, ἀκόμα τὴν ἀναιδέα νὰ φαντάζωμαι
πῶς μορφοῦσα τὸ δῶμα καὶ μαντήριμα, νὰ δημι-
ουργήσω χ α ρ α κ τ ῆ ρ α ς, νὰ ὀδηγήσω τὰς ὁμο-
φύλους μου σὲ τὸν δρόμο τὸν ἴδιο, τὸν γ ν η σ ι ω ς
‘Ελληνικόν!

‘Αλλοιομόνο μου! Ἡ Τζούλια... ‘Αχ, ἡ Τζού-
λια! Γιατὶ τὰ δεχθῶ νὰ πάω περὶ αὐτὴν μαζί της;
Γιατὶ τὴν ἀνοίξω τὴν κουβέρτα, ποῦ τὴς ἔκλεισε;

Κ’ εἶνε μικρότερή μου, πέντε χρόνια ὀλόκληρα.
Κί’ ἀκόμα σὲ τὸν κόσμο δὲν ἔβγαλε. Κί’ ἀκόμα τίποτι
δὲν ἐδίδαξε. Κοιμητικὴ δεκαετή, δεκαετὴ χρό-
νων, καὶ θερμὴ ἡ ἐγγενεὶς φυχὴ τῆς ἀκόμα, ἀπὸ
τῆς μαμάς τῆς τὴν ἀγκάλια.

— Κάτι ἄκουσα, Τζούλια μου! Κάτι καλὸ γιὰ
σένα!

— Γιὰ μένα;

— Ναί! Γιὰ τὸ Νίκο...

Ἡ Τζούλια ἐκκοκκίνησε καὶ χιμήλωσε τὰ μά-
τια της.

— Μήπως σὲ πιεῖ αὐτὴ ἡ κουβέρτα;

— ‘Α, μὰ! ‘Εκμε μ’ ἔνα κτήνη προσποιου-
τῆς ἀδιαφορίας.

— Σ’ ἔφησε ἀπὸ τοὺς γονεῖς σου;

— Μοῦ φαίνεται!...

— Καὶ σὺ;

— ‘Α, ἐγώ... Νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, ὀλίγο
ἐνδιαφέρομαι. Ἡ καλλιτερά, δὲν ἐνδιαφέρομαι κα-
θόλου!

— Καὶ ὁμως εἶνε καλὸ παιδί.

— Τὸ ξέρω!

— Μορφωμένο, ἀπὸ οἰκογένεια, μὲ θέσι, μὲ μέλ-
λον, ὀλίγως ἐνδιαφέροντο...

— Τὰ ξέρω δὴ! αὐτὰ. Ἀλλὰ...

— Μήπως ἔχεις κανένα ἄλλο.

— Καὶ θὰ τὴν κρυφά ἀπὸ σένα, τὴν ἀγαπημένη
μου φιλενάδα. Δὲν μᾶρξαι ὁ Νίκος, ἀπλοῦστατα, διὰ
γιὰ μένα δὲν εἶνε ὁ οὐζύγγος ποῦ ἀναισθητοῦσα!

Τὴν ἐκοίταξε σὲ μάτια μὲ ἀληθινὴ κατάπληξη.
Τὰ τελευταῖα λόγια τὰ ἔπεε κ’ ἔνα τέτοιον σοβαρὸ
τόνο, καθ’ ὅλοκληριαν ἀσυνείδητον γι’ αὐτήν, ποῦ
μὰ τὴν ἀλήθεια ἐπιστομα πῶς τὰ λόγια δὲν ἔβγαλαν
ἀπὸ τὸ στόμα της, ἀλλ’ ἀπὸ κάποιου ἄλλου στόματος.

— ‘Ο ἰδεώδης οὐζύγγος; Κί’ ἂν δὲν εἶνε ὁ Νίκος,
ὁ τόσαν καλός, ὁ ἰδεώδης σου οὐζύγγος, ποῦς τότε
εἶνε;

— ‘Εκείνος ποῦ θὰ μὲ κἀνῃ νὰ ροῦσω ὄχι μὴ-
νον ἀγάπην σ’ αὐτόν, ἀλλὰ κ’ ἑνα εἰδός σεβασμοῦ.
Πῶς νὰ στὸ πῶ; Νά! ‘Εκείνος ποῦ θὰ εἶνε πραγ-
ματικὸς ἄνδρας μου, ὄχι. καὶ παραπάνω ἀπὸ μένα,
ἀνώτερός μου σὲ τὴν μορφῇ, σὲ τὴν χαρακτῆρα, σὲ ὅλα
τέλος πάντων. Δὲν ξέρω πῶς πρέπει νὰ σοῦ ἐκφρα-
σθῶ, ἀλλὰ εἶμι τὸν ἀναισθητοῦσα ἐγὼ τὸν οὐζύγγον μου!

— ‘Ο Νίκος...

— Στάσου! ‘Ο Νίκος καλὸς εἶνε, τὸν ξέρω πα-
ραπολὺ, ἀπὸ χρόνια ἔρχεται σὲ σπῆτι μίς, ἀλλὰ δὲν
μοῦ κάνει! Δὲν εἶν’ ἐκεῖνος ποῦ θὰ ἡμπορέσῃ νὰ
μοῦ ἐπιβληθῇ. Κ’ ἐγὼ δὲν ἔχω ἀνάγκην ἀπὸ φίλον,
οὔτε ἀπὸ ἑραστήν. ‘Εγὼ ἀνάγκην ἀπὸ οὐζύγγον!
Μ’ ἔννοιας;

‘Ερημιά ἦσαν κ’ ἔσκυψα καὶ τὴν ἐφίλησα.

— Νὰ ‘ξερὲς πόσο μεγάλα πράγματα λές, Τζού-
λια μου!

— Μεγάλω! μ’ ἐρώτησε μὲ ἀπορία. Μὰ γὰρ λέω
πράγματα κοινότητα καὶ ἀπλοῦστατα! Λέω ἐκεῖνα
ποῦ αἰσθάνομαι, ἐκεῖνα ποῦ μοῦ ὑπαγορεύει ἡ ψυ-
χή μου!

Κοινότητα καὶ ἀπλοῦστατα; Θεέ μου! Στὴν ἐ-
ποχή μας ποῦ ἐνοοῦμεν τὸν οὐζύγγον ὡς ἀντιπροσώ-
πον, καὶ ὡς δοῦλον κάποτε τῶν νεύρων μας καὶ τῶν ἰδιο-
τροπιῶν μας;

‘Απὸ ποῦ τὰ ἀκούει νὰ ἔπεισε ὁ ἄγγελος αὐτός,
πρὶν εὐρίσκει κοινότητα κ’ ἀπλοῦστατα, τόσο μεγάλα
πράγματα;

Τζούλια μου, ἀγάπη μου! Κί’ ἂν σοῦ μοιάζω
ὅλες μίς, πόσο ἀλλοιωτικὴ θὰ ἦταν ἡ κοινωνία μας
καὶ πόσο ἡμερώτερη ἡ ζωή;

Εἶχα βυθισθῇ σὲ σκέψεις. Καὶ ἡ Τζούλια τὸ ἴδιον.
‘Επέλασε πολλὴ ὥρα γιὰ νὰ τοῦ ἔλεγε κ’ αἱ δυὸ τὸ
στόμα μίς. ‘Επειτα ἔαρω ἡ Τζούλια μοῦ εἶπε
σὲν νῆπαιοντος ἀπὸ κάποιου ἐρωτήρι μου:

— ‘Εχεις δικαίω νῆπαιοντος. ‘Εγὼ ὅμως δὲν ἀπορῶ
καθόλου. Ξέρεις τί βλέπω μέσα σὲ σπῆτι μίς ἀπὸ τότε
ποῦ ἄρχισα νὰ ροῦθω τὸν ἐκτό μου; Βλέπω τὸν
μικροῦ μου νῆπαιοντος ἂν δ ρ α ς καὶ τὴν μαμά μου νὰ
θυμῶν γι’ αὐτὸ καὶ νὰ κἀνῃ κάθε λίγο καὶ λιγάκι
οικητὴς. Διὸ ποῦ βλέπω μ’ ἔκανε νὰ ζητάω κ’ ἐγὼ
ἑνα οὐζύγγον ποῦ νὰ μοιζήγῃ τοῦ μπαμπά μου, νᾶνε
ἂν δ ρ α ς... Παρ’ πάντως ἂν δ ρ α ς! Κ’ εἶνε
τόσο καλὸς ὁ μπαμπᾶς κ’ ἔχει τόσο ἄδικο ἡ καὶ μὲ-
νη ἡ μαμά νὰ τὸν συγχίζῃ!...

Η ΑΡΧΑΙΑ ΝΟΥΜΑΣ

ΚΛΑΣΣΙΚΑ ΚΑΙ Σ

Τραγουδι δέφτερο

Χαχαριδάκι γυναικὲς ἀπ’ τ’ ἀφ’ ἑλ τραγοῦδι:

«Μόχα ὅτε Κόντος ἀστὲς μου, χωρατατῆ μου βλάμη
μ’ ἑνα του πρῶτο. ὁ Κρούμπας μου τὴν ἴδιαν ἴδω τὴ
[μοῦρη]

Κί’ ὁ Κόντος εἶπε, κ’ ἔτραχαν τὰ μάτια του ποτὶ μί
«Μὲ ρήκατες π’ ἀπ’ τὸ θεὸ νὰν ὑδρὲς θεοῦρῶδη,
καὶ νὰ βοηθῶ δὲ μωρὸν τὸν Χαραχτατῆ δὲ μωρὸν

Κ. ΤΕΦΑΡΙΚΗΣ

Η ΓΛΩΣΣΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΑ
ΚΕΡΑ ΠΟΥ ΘΑΧΟΥΜΕ

(‘Απὸ τὴ μελέτη τοῦ κ. Χαρ. ‘Ανδρεᾶδου: σ’ 11
γλώσσας μας κτλ.)

— Γιὰ τί σκοποῦ μαθαίνουνε τὰ γράμματα τ’
ἄλλα τὰ ἔθνη καὶ διατὶ τὰ μαθαίνου-
με’ μεῖς.

Καλὰ ‘νε καὶ τὰ γράμματα, καλὴ ‘νε κί’ ἡ
προκοπή, πῶς καλὴ ‘νε καὶ ἡ ὀρθογραφία, μὰ καλὴ
εἶνε καὶ νὰ μωρῶσῃ ὁ ἀνθρώπος νὰ βγάλῃ καὶ τὸ
ψωμὶ του καὶ νὰ μὴν πεθαίνῃ ἀπ’ τὴν πείνα. Σ’
ὅλα τὰ ἔθνη μαθαίνουνε γράμματα οἱ ἀνθρώποι γιὰ
νὰ ξέρουνε καὶ τὰ χρέη τους ποῦ ἔχουνε ‘στὴν Πα-
τρίδα, ‘στὴ ὀρθογραφία καὶ στοὺς συμπατριῶτες τους.
καὶ νὰ μωρῶσουνε νὰ βγάλουν καὶ τὸ ψωμὶ τους.
Μὰ σ’ ἐμᾶς ἀλλοιωτικὰ γίνεται. Τὰ γράμματα τὸ
μαθαίνουμε γιὰ νὰ μὴ ξέρουμε μήτε τί εἶνε ἡ ὀρ-
θογραφία, μήτε τί εἶνε Πατρίδα, μήτε τί εἶνε προ-
κοπή, καὶ τελευταῖα νὰ μένουμε καὶ πεινασμένοι.

Τ’ ἄλλα τὰ ζητήματα τὰ ζετάσαμε προη-
τερα. Τώρα νὰ ἰδοῦμε καὶ τὴ μεγάλη ζημία ποὺ
μᾶς κάνει ἡ κατὰρῶσα.

Ἢ κατὰρῶσα ὅλους μᾶς ζαμῶνει, ἔ-
λανε λίγο κ’ ἄλλον πολύ. Ἐμεῖς δὲ λογαριάζουμε
μόνο τὰ πέντε χρόνια ποῦ κάθε δικὴς μας γάνει ὁ
δικαίος σ’ ὅσοι γιὰ νὰ τὴ μάθῃ, καὶ γιὰ νὰ
‘στὰ ὕστερα δῶξ νὰ τὴ μάθῃ. Τ’ ἀποδείξαμε πῶς
ἐκεῖνος ποῦ τελειώνει δημοτικὴ σκολεῖ δὲ μωρῶν
νὰ τὴ μάθῃ τὴν ἀρχαία ‘Ελληνική, καὶ γὰρ νὰ τὴ
μάθῃ κ’ αὐτὴ ὅπως κ’ ὅπως πρέπει πρῶτα νὰ τε-
λειώσῃ γυμνάσιον. Ὡστε ἔμας λογαριάζουμε πέντε
χρόνια ἀδικα γὰρ μὴν γιὰ κάθε ‘Ελληνα δὲ βί-
ζουμε πόλο. Τώρα νὰ ἰδοῦμε πῶς τί μᾶς κοστί-
ζουν αὐτὰ τὰ πέντε χρόνια.

— Τὴν κερδίζουμε τ’ ἄλλα τὰ ἔθνη καὶ τὴ χίνει
τὸ δικό μας. Τὰ χρήματα ποῦ χίνουμε
τὸν κάθε χρόνο ὅλοι μιὰς οἱ ‘Ελλῆνες
‘μποροῦν νὰ φτάσουν ἀπὸ 1,360,000,000
ἴσα γὰρ 15,000,000,000, φράγκα.

Τὰ ἔξωδα θὰ γίνονταν κί’ ἀποδείξαμε τὴ
γλώσσα ποῦ μιλάμε. Γι’ αὐτὸ τὰ ἔξωδα δὲν τὰ λο-
γαριάζουμε. Λογαριάζουμε μόνον τὴ ζημία ποὺ
παθαίνουμε ὕστερα ‘στὴ ζωὴ μας γιὰ τὴν δὲν ξέ-
ρουμε καμμία γλώσσα. Ἀν ἔφαμε τὴ γλώσσά μας
ὅπως πρέπει κί’ ὅπως ξέρουμε τὴ γλώσσά τους ὅλα
τὰ ἔθνη, τὰ κέρδη μας θὰ ἦταν καὶ διπλά καὶ
τριπλά. Ἰατὶ εἶνε: ζευγάς, ἕνας φοιτητὴς, ἕνας
ράφτης, ἕνας παπουτσοῦς, ἕνας σιδεράς ἕνας τεχνί-
της γιὰ νὰ μὴ πολυλογᾶμε, ποῦ ἔχει γράμματα
κάνει τὴ δουλειά του, κί’ ἔχει εἰκοσι. τριάντα δι-
βάλλια γιὰ τὴν τέχνη του, ὅπως γίνεται ‘στὴν ἰω-
ρόπῃ, κερδίζει βέβαια πολὺ περισσότερα ἀπ’ τὸ
δικό μας τὸν τεχνίτη. Σ’ ἐμᾶς ὁ τεχνίτης μένει μ’
ἐκεῖνα ποῦ πρόφταξ κί’ ἐμᾶς ἀπ’ τὸ δασκαλὸ
του. Ἐκεῖνα ποῦ μαθαίνει σὲ πέντε χρόνια ‘στὴν
Ἑρῶπῃ ὁ τεχνίτης, σ’ ἐμᾶς δὲ μωρῶν νὰ τὰ μάθῃ
σ’ ὅλη του τὴ ζωή.

Ἡ δικὴ μας ἡ γῆ εἶνε εὐτυχημένη. ἡ θέσι
ποῦ ἔχει ἡ ‘Ελλάδα πᾶσι πολὺ καλὰ γιὰ τοὺς ἡ-
θαλασσινοὺς καὶ τὸ ἐμπόριο, μὰ ὁ καλὸς πεθαίνει ἀπ’
τὴν πείνα. Σ’ ἄλλα μέρη ὁ λαὸς ζῇ καὶ καλὰ περ-
ναίει. Στὸ Βέλγιο, ‘στὴν ‘Ολλανδία, ‘στὴν ‘Ελβε-
τία ὁ τόπος δὲ μωρῶν νὰ εἶναι πῶς εὐτυχημένος
ἀπ’ τὸ δικό μας, μὰ τὰ εἰσοδήματα καὶ τὰ κέρδη
εἶνε εἰκοσι καὶ σαράντα φορὲς πλεονέκτημα ἀπ’ τὰ δικὰ
μας. Δὲν πρέπει νὰ μᾶς φανῇ καθόλου παράξενο
γιὰ τὴν ἑνῆς ζευγάς κί’ ἑνῆς σιδεράς ποῦ ξέρουμε τὴ